

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Bellorum occasione, multos fiduciâ Dei armari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Christiano populo vehementer obstitit, & Ecclesiastica proelia, sicut bel-
latores Domini fortiter dimicatis. Notum est enim haretica religio-
viro, si eis suppetit nocendi licentia, contra Catholicam fidem vehe-
menter insurgere, &c. sed eminentia vestra conatus eorum comprimat,
& superbas eorum cervices iugo rectitudinis premat. Nec Religio tan-
tùm bellis defenditur, sed pax, sed tranquillitas, sed iustitia, sed
salus illorum sæpe ipsorum, qui vincuntur, hoc velut remedio aut
conferuatur, aut recuperatur. Audi S. Augustinum: Si terrena,
inquit, Respub. præcepta Christiana custodiat, ipsa bella sine benevolen-
tia non gerentur, ut ad pietatis iustitiæq; pacatam societatem victis faci-
lius consulatur. Audi ipsum S. Spiritum: Pro iustitia agonizare pro
anima tua, & vsque ad mortem certa pro iustitia, & Deus expugnavit
pro te inimicos tuos.

X.

Hic septima causa emergit, vt scilicet, in bellis quoque om-
nipotentiam & auxilium Dei discamus agnoscere, implorare,
laudare; atque inde magna spe & fiducia armati in hostem præ-
cedamus, sicut processit olim regno dignus pastor, incrimis iuue-
nis, contra armatum gigantem, dicens: Tu venis ad me cum gladio
& hasta, & clypeo: ego autem venio ad te in nomine Domini exercituum,
Dei agminum Israel, quibus exprobrasti hodie, & dabit te Dominus in
manu mea, & percussiam te, & auferam caput tuum à te: & dabo ca-
davera castrorum Philistinum hodie volatilibus cali, & bestiis terra: vt
sciat omnis terra, quia est Deus in Israel. Et nouerit uniuersa Ecclesia
hac, quia non in gladio, nec in hasta saluat Dominus: ipsius enim est bel-
lum, & tradet vos in manus nostras. Quod quàm luculentè factum
sit, perspicuè ostendit lætissima victoria subsecuta. Ita olim etiam,
quando Iosue pugnavit contra Amalec, cum leuaret Moyses manus,
vincebat Israel: si autem paululum remisisset, superabat Amalec. Et
alio loco dicitur: Nolite metuere, neque timeatis eos: Dominus Deus,
qui ductor est vester, pro vobis ipse pugnabit. Et rursum: Quomodo
persequatur unus mille, & duo fugent decem millia? Nonne idè,
quia Deus suus vendidit eos, & Dominus conclusit eos? Atque iterum:
Hac dicit Dominus vobis: Nolite timere, nec panceatis hanc multitudi-
nem: non enim est vestra pugna, sed Dei. Ac infra: Non eritis vos,
qui dimicabitis, sed tantummodo confidenter stete; & videbitis auxi-
lium Domini super vos, à Iuda & Ierusalem. Ob eiusmodi singu-
lare

S. Aug. in ep.
5. ad Marcell-
inum.

Eccli. 4. 33.

1. Reg. 17. 45.

Exod. 17. 11.

Deut. 1. 29.

Deut. 32. 30.

2. Paralip. 20.
35.

lare auxilium, Dei opem agnoscens David in illas laudes incaluit: *Pfal. 17. 36.*
Quis Deus prater Dominum? aut quis Deus prater Deum nostrum?
Deus, qui pracinxit me virtute, qui docet manus meas ad praelium, &
posuisti ut arcum arcum brachia mea. Persequar inimicos meos, & com-
prehendam illos, & non conuertar, donec deficiant. Confringam illos, nec
poterunt stare: cadent subtus pedes meos. Et pracinxisti me virtute ad
bellum. Disputat Vegetius copiose de ijs qui sint maximè idonei *Vegetius lib.*
1. de re mili-
tari cap. 1. 2. 38
& seqq.
 bellorum exercitata paucitas ad victoriam promptior est, quàm rudis &
 indocta multitudo exposta semper ad eadem. Postea de diuersitate
 patriæ disputans inquit: *Constat quidem in omnibus locis & ignavos*
& strenuos nasci. Sed tamen gens gentem precedit in bello, & plaga ca-
li non tantum ad robur corporum sed etiam animorum plurimum va-
let, & omnes nationes quæ vicina sunt soli, nimioq; calore siccantur, amo-
plius quidem sapere, sed minus habere sanguinis dicuntur: ac propterea
constantiam & fiduciam cominus non habere pugnandi, quia metusunt
vulnera, qui exiguum sanguinem se habere nosserunt. E contra Septem-
trionales populi remoti à solis ardoribus, inconsultiores quidem, sed tamen
largo sanguine redundantes, sunt ad bella promptissimi. Tyrones igitur de
temperatioribus eligendi sunt plagis, quibus & copia sanguinis suppetat
ad vulnerum mortisq; contemptum, & non possit deesse prudentia: quæ
& modestiam seruat in castris, & non parum prodest in dimicationibus
vis consilijs. Hæc & plura ibidem Vegetius disserit ad audacem,
 fortem, prudentem, vno verbo, bonum militem cognoscendum.
 Et vera esse sino. Sed hæc omnia superat auxilium Dei, quod for-
 tes facit & prudentes milites; & victoriam affert. Quis enim
 vinceret omnipotentem?

Octaua caussa, quia naturali ratione Philosophi, & nomina-
 tim Philosophorum Princeps Aristoteles, cognouerunt emolu-
 menta belli. Hinc Aristoteles bellum numerat inter ea agibilia,
 quæ vitæ humanæ vtilia & necessaria sunt. *Diuisa, inquit, est vita in*
negotium & otium, bellumq; & pacem. Et paulò post: *Bellum, ait,*
gratia pacis, negotium autem gratia otij, necessaria & vtilia gratia ho-
nestorum, Ac rursum, Oportet posse & in negotijs versari, & in bello,
preferen-

XI.

Lib. 7. Polit.
cap. 14.